Årsrapport 2011 Samfunnsutviklingens kulturelle forutsetninger (SAMKUL) 2011 - 2020

Året 2011

Etter en lang forberedelsesperiode siden 2008/09 var hovedutfordringen i 2011 å få startet opp programmet for alvor. Gjennom aktivt arbeid fra et nedsatt planutvalg ble programplanen godkjent av Divisjonsstyret i juni, og i august ble programstyre for perioden 2011 – 2015 oppnevnt av samme. Programstyret møtte allerede i september, og vedtok raskt å lyse ut midler til forskernettverk og andre møteplasser på SAMKUL-feltet. Samtidig ble programmets hovedutlysning forberedt og varslet via nettsider o.a.

Sentralt for SAMKUL er å stimulere forskning for samfunnsbehov, og i programplanene r det skissert innenfor hvilke tematiske områder man ønsker studier av de kulturelle forutsetningene for samfunnsutviklingen. programplanen. Det er meget stor interesse for SAMKUL i fagmiljøene, særlig innenfor humaniora og kulturfag.

Programmets overordnede mål/formål

SAMKUL skal bidra med forskningsbasert kunnskap av høy kvalitet om de kulturelle forutsetningene for dagens samfunnsformasjon og den videre samfunnsutviklingen. Forskningen skal bidra til å styrke og utvide samfunnets kunnskapsbase for å stå bedre rustet til å møte dagens og morgendagens store samfunnsutfordringer.

SAMKUL vil tematisk fokusere på *samspillet* mellom menneske og ulike omgivelser – naturlige, mangfoldige, religiøse, språklige, mediale, økonomiske og teknologiske. I relasjonene mellom menneske/samfunn og de naturlige og sosialt skapte omgivelsene ligger det problemfelt og utfordringer hvor særlig humanistiske forskere – i nye konstellasjoner – kan utvide vår forståelse av samfunnsutviklingen og dermed også grunnlaget for å handle i verden.

Økonomi og prosjektomfang

Disponibelt budsjett i 2011: 13 992 105

Forbruk i 2011: 666 228

Programmets finansieringskilder i 2011:

- *KD Kap. 286.50 (F-fondet): 10 000 000*
- *FAD Kap. 1500.22: 3 992 105 (overført fra KULVER, øremerket forskning om romani og nasjonale minoriteter)*

Antall og type prosjekter i 2011: 0

Vurdering av måloppnåelse og faglige utfordringer

SAMKUL retter seg inn mot å bidra med forskning som er relevant når det gjelder samfunnsutfordringer. programplanen skisserer opp viktige tematisk prioriterte områder i så måte, og legger også stor vekt på internasjonale perspektiver og på formidling og kommunikasjon med brukere og relevante målgrupper. En viktig strategisk oppgave er å bidra til økt integrering av humaniora og samfunnsvitenskap i de store naturvitenskapelige og teknologiske satsingene, for å gjøre disse bredere og derigjennom mer robuste. SAMKUL vil slik også bidra til at *området* samfunnsutviklingens kulturelle forutsetninger styrkes, ut over selve programmets virke.

I oppstartsfase
2011 var første år av den tiårige programperioden, men var like mye et etableringsår og slik sett var programmet i en tidlig oppstartfase i 2011. Grunnet vansker med etablering av et planutvalg som skulle utarbeide programplanen, ble dette først operativt vinteren 2011. Det medførte at programplanen først ble vedtatt i juni 2011. Deretter ble programstyret oppnevnt i august – og så kunne man for alvor sette programplanen – programmet – ut i livet.

Viktigste aktiviteter i 2011

Informasjon og nettsider
Tidlig på året ble programmets hjemmesider på internett etablert. Hjemmesidene har gjennom hele året vært aktivt brukt for informasjon om de ulike stadiene i prosessen. Administrasjonen har også deltatt på møter med ulike forskningsmiljøer.

Programplan
I februar startet et planutvalg bestående av sju forskere å utarbeide en programplan på bakgrunn av Forskningsrådets faglige plattform for programmet. Det ble arbeidet hurtig og planen ble vedtatt av Divisjonsstyret for vitenskap i juni.

Programstyret
Et programstyre med sju medlemmer pluss to varamedlemmer, alle forskere, ble oppnevnt sent i august. Tre av de ni er fra Danmark og Sverige, og samlet representerer styret en tung og bred kompetanse innenfor humaniora, vitenskapsstudier og forskningspolitisk erfaring og tyngde. Programstyret møttes første gang i september, og hadde også møte i desember.

Utlysninger
Etter første programstyremøte lyste programmet ut 3 (senere oppjustert til 4) mill. kr til nettverk og møteplasser på SAMKUL-området. Bakgrunnen for denne raske iverksettelsen var et ønske fra programstyre og andre om tidlig å få satt i gang aktivitet i forskningsmiljøene som kunne bidra til utviklingen av SAMKUL-feltet. Over 70 søknader kom inn til søknadsfristen30. november, langt flere enn forventet.

På begge de to programstyremøtene høsten 2011 ble innretning og kriterier o.a. for programmets hovedutlysning diskutert. Man var enige om å lyse ut en nokså stor del av midlene i en første og tematisk bred runde, for slik å få etablert et større antall nye prosjekter så tidlig som mulig i programperioden, som kan vise SAMKUL-forskningen og dens relevans og nytte i bred forstand.

Da det i 2011 ikke var forsknings- eller andre prosjekter i gang grunnet at dette var programmets etablerings- og oppstartsår, er det ikke noe å rapportere på:

- Nøkkeltall vedr. prosjekter
- Måltall kvinner
- Resultatindikatorer (publikasjoner o.a.) fra igangsatte prosjekter
- Annet vedr. måloppnåelse
- Søknadsbehandling, statistikk
- Høydepunkter og funn fra forskningen

Oppsummert
Programmet er i meget godt gjenge etter en noe sen oppstart grunnet forsinkelsene sent i 2010 og begynnelsen av 2011 vedr. planutvalgets sammensetning. Ved inngangen til 2012 er det full aktivitet i styre og administrasjon med søknadsbehandling av nettverkssøknader, forberedelse av oppstartkonferanse og hovedutlysning av midler til forsker- og postdoktor-prosjekter på inntil 100 mill. kr og informasjonsarbeid vedr. denne.